A°. 1826. N°. 94.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 10 Augustus.

FRANKFORT, den 6. Augustus.

Een brief uit Konstantinopel, van den 10. Julij, meldt het volgende: »Met sterke schreden gaat de sultan op zijn voorgesteld doel af, en onder begunstiging der omstandigheden zal hij hetzelve, hoezeer dan ook op eene vreesselijke en bloedige wijze, nogtans sneller bereiken, dan iemand had kunnen denken. De doodstraffen, de verbanningen en strenge maatregelen tegen allen, die het oude stelsel aanhangen, gelijk mede de verwoesting der woningen van de janitsaren, duren dag en nacht voort, en dit schrikwekkend schijnt in de overige groote steden des rijks zulk eenen indruk gemaakt te hebben, dat de janitsaren in Adrianopel, Salonica en Smirna zich rustig aan hunne ontbinding onderwierpen en reeds hunne gehoorzaamheid aan den sultan door eigene afgevaardigden hebben doen betuigen. De sultan heeft zulks den 8. Julij zelf aan de reeds tot 40,000 man aangegroeide nieuwe troepen bekend gemaakt. Alle omstandigheden vereenigen zich derhalve, om zoo snel mogelijk eene groote geregelde armee daar te stellen, om daarmede (gelijk men zich te Konstantinopel vleit) het buitenland bij de onderhandelingen te Ackerman ontzag in te boezemen, en te gelijk den binnenlandschen vijand in toom te houden. Uit de Aziatische provinciën zijn zes pacha's, vermoedelijk te dien einde, met talrijke scharen van Seimen naar de hoofdstad opontboden geworden, en men verwacht hen binnen kort. Sommigen gelooven dat, vermits de Jamaks ongetwijfeld mede eene ontbinding zullen ondergaan, de kasteelen aan den Bosphorus met deze troepen zullen bezet worden. Eenige duizend Topschis zijn reeds bezig vijf groote kazernen voor de nieuwe troepen te bouwen, en Konstantinopel gelijkt thans naar eene groote legerplaats, welke zich gedurende eene bloedige omwenteling gevormd heeft. In de Frankische wijken heerscht de grootste rust; het getal dergenen, die met bezorgdheid naar het Noorden blikken en de verstoring van den vrede duchten, is zeer gering."

WEENEN, den 1. Augustus.

De *Oostenrijksche Beobachter* behelst heden de volgende berigten uit Konstantinopel, den 10. Julij:

Of schoon de Jamaks, welke de sterkten aan den Bosphorus bezetten, zich gedurende den opstand der janitsaren rustig gedragen, ja zelfs hunne diensten tot beteugeling der oproerlingen hebben laten aanbieden, zoo oordeelde *Hussein*-pacha echter op hen niet te kunnen staat maken, daar zij zich geenszins gunstig omtrent de nieuwe wapenoefeningen getoond hadden. Zij werden derhalve ontbonden. Deze maatregel, die vroeger niet kon ten uitvoer gebragt worden, zoo lang de janitsaren bestonden, is thans zonder weerstand bewerkstelligd. In plaats der Jamaks, zijn verscheiden honderden kanoniers en troepen van den seraskier in de kasteelen en batterijen verdeeld. — De wervingen voor de geregelde troepen en de wapenoefeningen derzelve worden met grooten ijver voortgezet; de laatste woont de Sultan dikwijls in persoon bij. Tot den opbouw van nieuwe kazernen zijn werklieden van alle natiën in dienst gesteld. De vaan van den profeet is nog steeds in het serail opgestoken, waar ook de ministers met hunne bureaux, onder tenten, de staatszaken bezorgen.— *Saduk-Effendi*, voormalige reis-effendi en laatstelijk intendant der geschutgieterij is afgezet en verbannen geworden. Hij wordt beschuldigd, eene der veroordeelde officieren der janitsaren in zijn huis geborgen te hebben; het is echter waarschijnlijker, dat zulks aan zijnen betoonden weerzin tegen het nieuwe stelsel is toe te schrijven.

In Adrianopel, Brussa en Smirna is de maatregel van afschaffing der janitsaren zonder zwarigheid uitgevoerd.

Eene afdeeling der vloot van den kapudan-pacha, uit 25 oorlogschepen bestaande, is den 4. Julij onder zeil gegaan. Men gelooft, dat hare eerste onderneming tegen Samos zal gerigt zijn, en vleit zich, dat zich de bewoners op aannemelijke voorwaarden zullen onderwerpen.

Te Smirna zijn thans vijf vreemde eskaders verzameld, namelijk van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Noord-Amerika en Sardinie.

WARSCHAU, den 15. Julij.

In onzen *Moniteur* leest men het volgende uittreksel uit eenen bijzonderen brief:

»Eenige schippers, met hunne haken in de rivier San, nabij Rodimowo in Gallicien, peilende, bespeurden in dezelve een vrij hard ligchaam, hetwelk eene klank van zich gaf als eene metalen vaas zou hebben kunnen doen. Hunne haken verder doorsteekende, haalden zij, na het aanwenden van eenige kracht, een monsterachtig hoofd op, welks schrikbare gezigt een der visschers zoodanig vervaarde, dat hij op het punt stond om hetzelve weder in het water te laten vallen. Dit hoofd, hetwelk van zilver en reeds verroest is, was vroeger verguld geweest en weegt nagenoeg drie Weener pond. Hetzelve verbeeldt een onbekend dier. De muil, welke veel overeenkomst heeft met die van een ram, is ongeveer een half el lang. Het hoofd, hetwelk zeer breed is, heeft ooren als een kalf en hoornen. Laatstgemelde zijn gekromd, even als die van eenen os, en hebben op derzelver uiteinden een dikke knobbel. Het gedeelte van den hals, dat aan het hoofd zit, gelijkt, ten aanzien van deszelfs rondte, naar den hals van eenen mensch. In de holte der oogen zijn waarschijnlijk kostbare gesteenten geweest, die de visschers er zullen hebben uitgeligt, of welke in het water zijn verloren geraakt. De overige deelen van dit wanschepsel moeten zich nog op den bodem der rivier bevinden; want, de gloed van het zilver bij de afbreking doet zien, dat de afscheiding van het hoofd niet lang kan geleden zijn. Ik heb het hoofd in handen. Op de plaats, waar men hetzelve heeft opgevischt, is slechts sedert 7 jaren water; vroeger waren aldaar vruchtbare akkers en tuinen. Het gouvernement, deze ontdekking vernomen hebbende, laat het gedeelte der rivier, waar dezelve heeft plaats gehad, bewaken en heeft de noodige maatregelen genomen om de rivier te doen opdroogen, ten einde het onderzoek door te zetten. Het water heeft aldaar eene diepte van drie ellen, en de visschers zijn van oordeel, dat het ligchaam van dit dier of liever van dezen afgod ten minsten twee ellen diep in den grond zit.

GENUA, den 26. Julij.

De pest, welke zich te Varignano geopenbaard had, houdt gelukkiglijk, op. *Francesco Lamberti*, een jong zeeman en de eenige die daardoor aangetast werd, is volkomen hersteld. Geen der schepelingen van den brigantijn *Onze Lieve Vrouw van Loretto*, noch iemand van het hospitaal, heeft dezelve gehad. De brigantijn heeft men in de haven van Varignano eenigen tijd laten zinken; voorts zijn de kleederen van het scheepsvolk verbrand, berookingen in het werk gesteld, met één woord, alle zoodanige maatregelen genomen, welke de voorzigtigheid kan aan de hand geven.

PARYS, den 5. Augustus.

Eene zonderlinge regtszaak verwekt thans groot belang onder onze letterkundigen. De heer *Lemontey*, een lid van de Fransche akademie, die onlangs overleed, heeft bij een groot vermogen eenige handschriften nagelaten. Deze akademist was een man van een zeer bijzonder karakter. Hij was de beleefdste en meest voorkomende persoon der wereld. Ten gevolge zijner buigzaamheid, raakte hij met alle onze onderscheidene regeringen in betrekking, en hij nam elken post aan, die hem aangeboden werd, dien van censor der dagbladen en tooneelstukken niet uitgezonderd. Dan zoo hij zich tot een hoveling wist te schikken, als schrijver was hij merkwaardig wegens zijne onbuigzaamheid. Wij zijn hem eene schets der regering van *Lodewijk XIV.* verschuldigd, welke hij schoon het sterkste zijnde wat hij over deze regering geschreven is, sinds de terugkomst der *Bourbons* uitgaf. In zijne hoedanigheid van hoveling, had het gouvernement hem een groot aantal van staatsstukken doen uitreiken. In zijne hoedanigheid van schrijver, maakte hij gebruik van deze stukken om de *geschiedenis der regering van Lodewijk* XV te vervaardigen. Deze geschiedenis, welke, naar men hoort, met eene stoutheid en onpartijdigheid eenen *Tacitus* waardig geschreven is, werd voor eenige jaren voltooid, doch hij gaf ze niet uit, wijl hij verlangde zijne dagen in vrede te eindigen, en daar eenige der aanzienlijkste familien van dezen tijd daarbij als de spelers van schandelijke rollen voorkomen, was hij bevreesd, dat de uitgave hem eenige vervolging zou berokkenen. — De dood verraste hem in zijne loopbaan, terwijl hij openbaar zijn hof bij de grooten maakte en in zijn schrijfvertrek hen met de eerlijkheid van een overheidspersoon en het talent van eenen wijsgeer beoordeelde. Geen ander erfgenaam dan eene zuster te Lijon hebbende, werden zijne goederen en inzonderheid zijne papieren verzegeld. Toen de tijd kwam om dezelve aan de erfgenaam te laten volgen, trad de minister van buitenlandsche zaken op en eischte de papieren, welke tot de archiven behoorden, gelijk mede de afschriften en uittreksels, welke daarvan gemaakt waren. Dit was in andere woorden het handschrift der geschiedenis van *Lodewijk* XV. opvragen, daar het zeker is, dat het handschrift uittreksels bevat van de stukken, welke in bezit van den schrijver waren geweest. De erfgenaam van den heer *Lemontey* bood aan, alle de oorspronkelijke stukken van de archiven uit te reiken, doch weigerde het handschrift van haren broeder uit te leveren. De regtbank van eersten aanleg heeft in het voordeel van het ministerie gevonnisd; dan er is aan het koninklijke geregtshof geappelleerd, en hetzelve moet nu nog uitspraak doen.

Dit is het derde geval van dien aard. De gedenkschriften van *Fouché* werden opgekocht om tentoonstellingen voor te komen. De gedenkschriften en papieren van *Cambaceres* werden in bezit genomen, onder voorwendsel dat, vermits hij minister was geweest, er staatsstukken onder hem hadden kunnen blijven berusten. Nu wordt het handschrift van eene geschiedenis opgeëischt, onder voorwendsel, dat het gedeelten van stukken van het archief zou kunnen behelzen.

— De kamer der pairs heeft, als geregtshof, de generaals *Bordesoulle* en *Guilleminot* vrijgesproken in de zaak der geldverspillingen in Spanje, en degenen, welke wegens poging tot omkooping ter dezer zake beschuldigd zijn, gelijk *Ouvrard* en anderen, voor den gewonen regter verwezen. Sommigen beginnen nu te begrijpen, dat *Ouvrard* minder schuldig is, dan men gedacht had, en dat hij eer schade dan voordeel bij zijne aanneming heeft. De verdediging van den gewezen minister van oorlog, den hertog *van Belluno*, vindt men zwak en twijfelt er aan, of wel

gelijk hij zegt, voor alles behoorlijk was gezorgd, toen het Fransche leger binnen Spanje zou rukken. Sommigen houden het daarvoor, dat de hertog, die als een ijverig ultra bekend staat, de speelpop van de congregatie is geweest.

— De jezuiten en hunne gedurige veroveringen zijn en blijven het voornaamste onderwerp, waarmede het publiek zich thans bezig houdt. Men is zeer nieuwsgierig te vernemen, of en welk gevolg aan de aanklagte van den heer *Montlosier* zal gegeven worden.

MAASTRICHT, den 4. Augustus.

Eergisteren was de hitte alhier 102 en 104 graden; gisteren dalde de thermometer op 96 en 95 graden en des namiddags kwam er een zwaar onweder op, dat tegen zeven ure losbarstte en gepaard ging van eene hagelbui uit het westen, die zoo hevig was, dat men zich daarvan geen voorbeeld kan herinneren. De hagelsteenen waren meestal zoo groot als hoender-eijeren, en zoo wel in als buiten de stad zijn stukken ijs gevallen, welke drie, vier en eenige vijf oude ponden wogen. De meeste huizen hebben groote schade aan hunne vensters en daken bekomen en er zijn er die geene enkele geheele ruit hebben overgehouden. De velden, waarop nog granen stonden, zoo als haver, boekweit en zomergerst, zijn in eene streek van eenige uren verwoest, ook zijn door den zwaren wind vele boomen ontworteld. Tot nog toe weet men niet, dat er menschen ongelukken hebben bekomen.

ARNHEM, den 9. Augustus.

Het treurig voorval in den namiddag van den 6. dezer blijft nog het onderwerp van aller gesprekken, en wordt telkens ook in al zijne verschrikkelijkheid herinnerd door het achtervolgens opvisschen van eenige der drenkelingen. — Hoe aan kleine omstandigheden zich de geweldigste gevolgen knoopen, daarvan levert dit voorval inderdaad op nieuw een ontzettend voorbeeld op. Drie schoten, niet uit kleine stukken geschut, gelijk wij eerst vernomen hadden, maar door den tuinman van het landgoed Hulkestein, bij het zien der stoomboot, met een geweer gedaan, scheppen het denkbeeld, om mevrouw *Brantsen* aan boord der stoomboot te gaan noodigen. Zij slaat de uitnoodiging eerst beleefdelijk af, alleen aan herhaalden aandrang geeft zij toe, en hier hecht zich nu de draad vast der ijsselijke geschiedenis, welke de oorzaak is van den rouw van zoo vele waardige familien.

In de sloep, welke omgeslagen is, bevonden zich twee schippers van de stoomboot, die zich beide door zwemmen hebben gered.

De heer *Roentgens*, een der directeuren van de Nederlandsche stoomboot-maatschappij, is dadelijk toen hij het ongeval zag, van de stoomboot in het water gesprongen, om te redden; doch hij heeft zijne edele poging niet met een gelukkigen uitslag bekroond mogen zien.

Hoogste stand van den Thermometer te *Arnhem*:
Dingsdag 8. Aug. 78° Fahrenheit.
Woensdag 9. —— 77°

ARNHEM, den 10. Augustus.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:
Den 9. Aug. 1 El 9 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D.
Den 10. dito 1 El 9 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D.

ARNHEM, den 8. Augustus 1826. Heden namiddag overleed alhier, in den ouderdom van 32 jaren, Jonkheer en Mr. *JOHAN ARNOLD ÆMILIUS WILLEM VAN RAPPARD*, in leven lid van de Ridderschap der Provincie *Gelderland*, Wethouder der Stad *Arnhem*, Plaatsvervangend Regter in de Regtbank en praktiserend Advokaat aldaar.

ARNHEM, den 6. Augustus. Door een treffend toeval overleden heden alhier, *ANNA MARGARETHA THEODORA HELENA JOHANNA WILHELMINA* en *JOHAN ALEXANDER*, beide in den jeugdigen ouderdom van 14 en 7 jaren, geliefde DOCHTER en eenige ZOON van

J. WEERTS
en
A. M. WEERTS,
geb. VAN DER NIEBOORT.

AANBESTEDING.

Het PLAATSELYK BESTUUR van *Verwolde* is voornemens, ingevolge autorisatie van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*, en onder Hun Ed. Gr. Achtb. nadere approbatie, op Dingsdag den vijftienden Augustus 1826, des morgens om tien uren, in het Gemeente-Locaal te *Verwolde*, in het openbaar aan den minstaannemenden aan te besteden:

Eenige REPARATIEN *aan het* SCHOOLVERTREK *aldaar, met de Leverantie van alle daartoe benoodigde* MATERIALEN *en* VERNIEUWING *der daarin gehoorende* MEUBELEN.

Waarvan het Bestek, Teekening, nevens Conditien van aanbesteding, van heden af aan bij den Heer Burgemeester ter visie te bekomen zijn.

Verwolde, den 1. Augustus 1826.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
A. VAN DER BORCH,
Voorzitter en Secretaris.

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE van *BEMMEL en RESSEN*, Provincie *Gelderland*, zullen, daartoe gemagtigd, op Woensdag den 16. Augustus 1826, des namiddags ten twee ure, ten huize van *JAN TEN HIETBRINK* te *Bemmel*, onder nadere approbatie van het Provinciaal Kollegie van Toezigt op de Kerkelijke administratien, publiek aan den minstaannemenden Aanbesteden:

Het AFBREKEN van het OUDE en het OPBOUWEN van een geheel NIEUW PASTORIE-HUIS te *Bemmel*, met de LEVERANTIE van alle de daartoe benodigde MATERIALEN en GEREEDSCHAPPEN, in een perceel.

Waarvan het Bestek en Teekening dagelijks (except Zondags) van heden af ter lezing en visie liggen, ten huize voormeld; alwaar mede nadere onderrigting is te bekomen.

Bemmel, den 1. Augustus 1826.

Kerkvoogden voornoemd,
TEN HIETBRINK,
Lid en Secretaris.

VERKOOPING,

Bij arrest op Onroerend Goed, gelegen in de Gemeente en Kanton AALTEN, *Provincie Gelderland, Kwartier* ZUTPHEN, *ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen, bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te* ZUTPHEN.

Te weten, van:

1. Een HUIS en ERVE, sub No. 98, in de Hoogstraat, te *Aalten*, tusschen het huis van E. VAN EERDEN en A. W. NAVIS. Ingezet op ƒ 200.
2. Een HUIS en ERVE, sub No. 100, in de Langstraat, te *Aalten*, tusschen het huis van E. VAN EERDEN en H. SCHOTMAN. Ingezet op ƒ 200.
3. Een stuk HOFGROND, met annex TUINHUISJE, groot nagenoeg *twintig* Roeden en *zeven en tachtig* Ellen, gelegen in den *Dale*, in de Gemeente *Aalten*, belendende ten Westen G. A. MANSCHOT, ten Zuiden het Riviertje *de Slinge*, ten Oosten W. P. EVERS en ten Noorden A. SLEURINK. Ingezet op ƒ 50.

Ter rekwisitie van LAMBERTUS HARMSEN, Postbode, te *'s Gravenhage* woonachtig, hebbende tot Procureur, die in dit arrest occupeert, Mr. *JOSEPHUS VAN LAMSWEERDE*, Procureur bij de Regtbank van en wonende te *Zutphen*.

Ten laste van den Heer en Mr. ABRAHAM CASPAR SALOMON TEN BOKKEL, Vrederegter van het Kanton *Aalten* en aldaar woonachtig.

Dit arrest, op Onroerend Goed, is daargesteld bij Proces-Verbaal van den Deurwaarder *BEREND MEIJNEN*, de dato *achttien* April 1800 *zes en twintig*, zijnde den *tienden* dierzelfde maand te *Zutphen* geregistreerd, en aldaar ten Kantore van Hijpotheken overgeschreven den *achttienden* dierzelfde maand, voorts ter Griffie der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Zutphen*, den *negen en twintigsten* daaraanvolgende; van welk Proces-Verbaal van arrest kopij is gelaten aan de Heeren *R. ARENTZEN*, als eerste Assessor, bij afwezen van den Heer Burgemeester van *Aalten*, en *J. W. GUSSENKLO*, Griffier bij het Vredegeregt van het Kanton *Aalten*; die het origineel hebben geviseerd.

De eerste Lezing der Memorie van Lasten, om te komen tot den Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning der voorschreven beslagene perceelen, zal plaats hebben ter rolle voornoemd, op Dingsdag den *vierden* Julij 1800 *zes en twintig*, des morgens ten *tien* ure.

De drie vereischte lezingen der memorie van lasten hebben, ter rolle voornoemd, behoorlijk plaats gehad.

De voorloopige toeschatting zal, ter rolle voornoemd, geschieden, op Dingsdag den twee en twintigsten September 1800 zes en twintig, des morgens ten tien ure.

In fidem,
J. VAN LAMSWEERDE,
Procureur.

§ § § † † Mr. *D. SCHEIDIUS*, Advocaat te Arnhem, zal, als gemagtigde van *G. SOM*, en Ehevrouw *E. BERENDSEN* te *Didam*, op den 17. Augustus 1826, in het openbaar doen inzetten en 14 dagen daarna, den 31. dito, finaal verkoopen, binnen *Doesborgh*, in het Heeren Logement, bij de erven TEN DYK, beide reizen des voormiddags om 10 uren, de navolgende ONGEREEDE GOEDEREN, gelegen onder *Didam*.

1. 9 Perceelen BOUWLAND, AKKERMAALS BOSSCHEN en DENNEN BOOMEN, in *Loilerbosch*; — in massa en in perceelen.
2. Een stuk BOUWLAND, den *Rooden Duivel*, in *Greffelkemp*.
3. Een DITO, den *Hellekamp*.
4. Een DITO, den *Melkakker*, in het *Loilsche Veld*.
5. Een DITO, *Raasveldsakker*.
6. Eene WEIDE, de *Lokkemaat*, bij den *Hoogenkamp* in *Greffelkemp*. — Alles bij biljetten breeder omschreven.

Omtrent de Conditien zijn informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, te *Doesborgh*.

† † † § § † Mejufvrouw de Weduwe *A. PYPERS*, presenteert op *Donderdag den 3. Augustus 1826*, des avonds om 7. uren, ten huize van de Weduwe *VOS*, Kasteleinesse in de *Roskam* te *Nykerk*, te doen inzetten en 14 dagen daarna *den 17. dito bij den Toeslag*, te verkoopen:

1. Een Hecht en Weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Nykerk*, op den hoek van de Langestraat en het Kerkstraatje, waarin sedert zeer vele jaren eene welbekende Apotheek geëxerceerd wordt. En
2. De APOTHEEK hiervoren gemeld, met alle de daarin voorhanden zijnde WAREN, INGREDIENTEN en hetgeen verder tot eene compleete Apotheek behoort.

Een en ander is drie dagen vóór den inzet te bezigtigen, en zijn informatien omtrent den Verkoop verkrijgbaar bij den Notaris Mr. *E. G. ARDESCH*, te *Nykerk*.

† § † † † TE HUUR tegen November 1826 of Mei aanstaande eene HEEREN HUIZING, voorzien van 4 BENEDEN en 5 BOVENKAMERS, meest alle Behangen, KEUKEN, KELDER, ZOLDER, STALLING voor 4 Paarden en eenen fraaijen TUIN, allerangenaamst gelegen midden in het dorp *Velp*, bij *Arnhem*, het tweede huis van het Heeren Logement, naast het Erf van den Heer *KOOI*.

Verder te bevragen bij den Drukker dezer, brieven franco, onder letter G.

† † † † † † In de omstreken van *Zutphen*, op eene plaats aan den *Yssel*, wordt gevraagd een MEESTERKNECHT voor eenen nieuw op te rigten STEEN-OVEN, die bekwaam is om het beheer van al het werk op zich te nemen. — Nadere voorwaarden te bevragen bij den Mr. Timmerman *OSSEWEIJER*, in de lange *Hofstraat* te *Zutphen*.

§ § § § § Op een Buitengoed, in de nabijheid van *Arnhem*, wordt gevraagd, tegen November, een TUINMAN, gehuwd, zonder Kinderen, beide van goede Attestatien van een goed onbesproken gedrag voorzien; de man de Broeijerij, het Snoeijen en Groenten teelen goed verstaande, en de vrouw de Melkerij en het Boter maken eindelijk kunnende waarnemen. Adres met gefrankeerde brieven bij den Boekhandelaar *P. NYHOFF*, te *Arnhem*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.